

Jag har läst

”Bankerna och skuldnätet”

Av Ellen Hodgson Brown

Pia Hellertz
– september 2012



Det är sällan jag blivit så upprörd, så besviken, så omskakad som när jag läser Ellen Browns bok. Jag har länge känt en stor misstro mot banksystemet, men att det var så illa, det anade jag inte. Och det värsta är att vi är många, många, många som inte anar hur illa ställt det är.

Samtidigt är det mycket svårt att sammanfatta denna faktsäckade tegelsten på nästan 500 sidor, i synnerhet som jag inte själv förstod mer än kanske 30 procent av innehållet. Det är många faktauttryck och ekonomiska begrepp och tankegångar som jag inte hängde med i. Jag förstår fortfarande inte vad ”derivat” eller ”blankning” eller ”hedgefond” eller ”deflation” eller ”fiat-pengar” är, trots att jag verkligen försökt och läst om och om och om igen, och trots att det finns ett gediget index i slutet av boken, men jag förstod så pass mycket att hela banksystemet i världen bygger på ruffel och båg.

Jag är enormt imponerad av författarens noggranna och omfattande research, av hennes ständigt återkommande referenser till forskare och författare med talande citat. Hon måste ha lagt ner enormt med tid och energi på detta forskningsarbete. Hon tackar många i sitt förord, så jag förstår att hon haft en hel del stöd. Jag är också enormt imponerad av översättaren, Peter Pettersson, som driver förlaget *Anarchos*, <http://www.anarchos.se/> som också publicerat boken. Han har gjort ett gigantarbete.

Försök till enkel sammanfattning

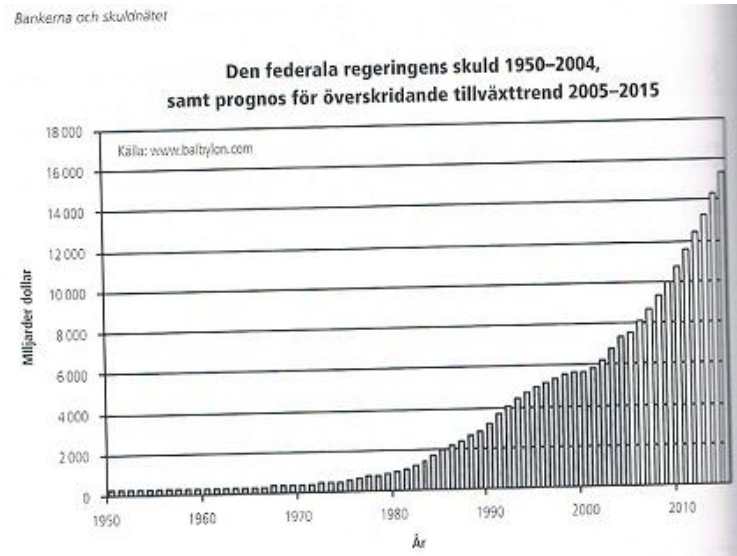
Om jag skulle försöka enkelt sammanfatta det jag förstår av upplägget i banksystemet, så är det stora problemet *utlåning av pengar som skapats ur tomma intet*, genom de bokföringsposter som sker när folk lånar pengar i banken – *mot ränta*. De två hakarna är således att bankerna lånar ut pengar som de *inte äger* utan som skapas i samma ögonblick som de ger ut ett lån och som bokförs som en kredit, d.v.s. eftersom låntagaren lovat betala tillbaka. Sättet som bankerna skapar sig kapital är således att låna ut pengar och därmed bokföra summan som kapital i sin bokföring. Men inte nog med det – dessutom vill banken ha *ränta* på dessa ur tomma intet skapade pengar.

Det andra stora kruxet är att bankerna är *privatägda bolag*, de ägs inte av staten. Det betyder att bankerna drivs som alla andra vinstdrivande företag och att vinsten styr verksamheten. Bankerna kan som privata bolag alltså skapa pengar. Frågan är om detta är lagligt? Vilken annan privat verksamhet som helst som skulle skapa sina egna pengar, skulle bli dömd för förfälskning och bedrägeri. Men inte bankerna.

Bankerna har utvecklat två stora verksamheter, dels *utlåning av skapade pengar mot ränta*, och dels *spekulationsverksamheter*. Författaren kallar denna verksamhet för *pyramidspel*. Det är den sistnämnda verksamheten, hasardspelet, som är den huvudsakliga verksamheten idag.

”Tillväxt”

För att kunna betala räntor måste mer pengar skapas. Detta är haken bakom de oerhört skuldyngda länderna i världen, Grekland, Italien och många flera. De har lånat pengar för att klara sin verksamhet och nu har skulderna blivit så stora att de inte längre varken klarar att betala räntor eller amorteringar. De riskerar att gå bankrutt. Författaren använder mycket hårda och drastiska uttryck för att beskriva det som sker. ”Mygel”, ”rövarbaroner”, ”avancerad kriminalitet”. Nedanstående figur, som jag scannat in från boken, visar USA:s skuldökning från 1950 och framåt. Utan att förstå detaljerna så visar ändå staplarna att någonting riktigt allvarligt är på väg att ske med USA:s och med världens ekonomiska situation.



Lika illa är det alltså på många andra håll i världen. Även i Sverige – något som den svenske författaren Per Lundgren beskriver i sitt ännu opublicerade manus *”Den gigantiska bankbluffen – Ett enastående politiskt och ekonomiskt bedrägeri”*. Även om vår finansminister försöker låtsas annorlunda. Länderna måste ta lån för att kunna betala sina gamla skulder inklusive räntor.

År 1927 avslöjade dåvarande chefen för Bank of England, som var den näst rikaste mannen i Storbritannien på 1920-talet under en föreläsning följande vilket Brown citerar:

”Det moderna banksystemet tillverkar pengar ur tomma intet. Processen är kanske det mest häpnadsväckande trolleritick som någonsin har uppfunnits. Bankväsendet avlades i orättvisa och föddes i synd. ... Bankirerna äger jorden. Ta den ifrån dem, men låt dem ha kvar makten att skapa pengar och de kommer, med bara ett drag av en penna, att skapa tillräckligt med pengar för att köpa tillbaka den. ... Om man tar ifrån dem denna väldiga makt, så kommer alla stora förmögenheter likt min att försvinna, och då skulle det här vara en bättre och lyckligare värld att leva i. ... Men, om ni vill fortsätta att vara bankirernas slavar och betala kostnaden för ert eget slaveri, låt då bankirerna fortsätta skapa pengar och kontrollera krediten.” (sid. 2)

Här anger Ellen Hodgson Brown tonen för resten av boken. På samma sätt som bankchefen avslöjade trolleriticket så använder Brown sina 500 sidor med att i detalj avslöja puzzelbit för puzzelbit i detta gigantiska nät av bluff och båg, röveri och kriminella handlingar. Den ovane läsaren tycker nog att det luktar konspirationsteorier lång väg, men då kan jag bara säga: *Läs boken och ta ställning efteråt!*

Ränteproblemet

För att beskriva problemet med ränteekonomi vill jag hämta ett citat från en annan bok eftersom Browns beskrivning är lite krångligare. Det är Margret Kennedy som i sin bok *"Ekonomi utan ränta och inflation"* redan år 1988 skrev följande:

"För en penny som investerats vid tiden för Jesu födelse till 4 % ränta hade man år 1750 kunnat köpa en guldklimp av samma vikt som vår planet. 1990 skulle man kunna köpa 12 246 sådana guldklimpar. Vid 5 % ränta skulle man kunnat köpa guldklimpen redan år 1403, och år 1990 vore en penny värd 2 742 miljarder guldklimpar, vardera av samma vikt som vår jord."

Det kanske ger en bild över det absolut omöjliga i systemet med utlåning av pengar mot ränta. Brown har ett liknande exempel (sid. 28).

Några talande citat

För att belysa attityder vill jag här presentera några av de mängder med talande citat som Ellen Brown presenterar i sin bok. Enligt ett bankmanifest från slutet av 1800-talet beskrivs en taktik som författaren menar används fortfarande idag:

"Medan våra främsta män ... är upptagna med att forma en världsimperialism ... måste folket hållas i ett tillstånd av politisk antagonism. ... Genom att på så sätt splittra väljarna, kan vi få dem att offra sina krafter på att strida om frågor som inte har någon betydelse för oss. ... Sålunda, genom ett diskret agerande, kan vi säkerställa allt som så storslaget har planerats och framgångsrikt uppnåtts."

Lite mer sentida. En Howard Zinn konstaterar:

"Antingen du har en republikan eller demokrat som sitter vid makten, så är röverbaronerna fortfarande där. ... Under Clinton-regeringen skedde fler sammanslagningar av väldiga bolag än vad som någonsin hade skett tidigare under någon regering. ... Antingen du har en republikan eller demokrat som sitter vid makten, så är storfinansens den mäktigaste rösten i Kongressens salar och i örat på USA:s president." (sid. 120)

Andra uttalanden:

"I denna nya fas blev kontrollen över den monetära politiken i själva verket privatiserad, där stora internationella banker som exempelvis Citibank, Chase Manhattan eller Barclays Bank antog den roll som centralbanker hade i ett guldsystem, men helt utan guld. 'Marknadskrafterna' kunde nu bestämma över dollarn. Och det gjorde de i allra högsta grad." (sid. 194)

"Dina pengars värde bestäms av ett globalt kasino av aldrig tidigare skådad omfattning: 2 biljoner dollar omsätts varje dag på valutamarknaderna, 100 gånger mer än handelsvolymen på alla världens aktiemarknader sammantaget. Bara 2 procent av dessa valutatransaktioner avser den 'verkliga' ekonomin som avspeglar rörelser av verkliga varor och tjänster i världen, medan 98 procent är rent spekulativ. Detta globala kasino satte igång valutakriserna som skakade Mexiko 1994-95, Asien 1997 och Ryssland 1998." (sid. 198)

Nog med citat. Dessa är talande nog.

Hur det började

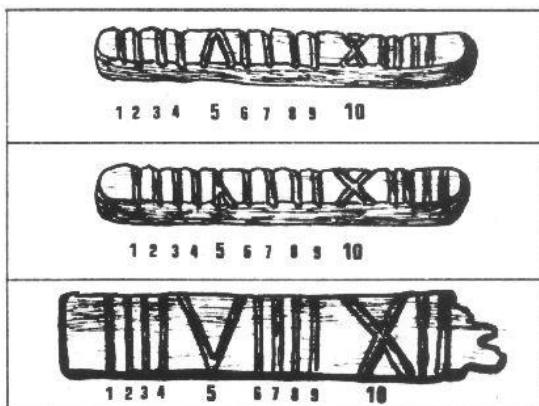
På 1600-talet fann de rika att de kunde deponera sitt guld hos guldsmederna som hade säkra förvaringsmöjligheter. I gengäld fick de ett kvitto. När ägarna behövde guld för något ändamål gick de och hämtade ut guld mot uppvisande av kvittot. Så småningom upptäckte guldsmederna att guldets ägare aldrig hämtade ut mer än cirka 10-20 procent av det innestående guld samtidigt och kom på idén att låna ut det övriga guld mot en viss lånevavgift, ränta. Här började det privata bankväsendet utformas. Successivt började dessa

papperskvitton att istället användas som betalningsmedel och man slapp gå och hämta ut sitt guld.

Vi tror när vi lånar pengar att bankerna lånar ut av sitt eget kapital, men så är det alltså inte. Samma grundidé som utvecklades på guldsmedernas tid fortsätter att fungera idag. Det är därför banker kan gå i konkurs, vilket har hänt. Den största konkursen är nog Lehman Brothers år 2008, vilket ledde till en enorm finanskris i världen. Den amerikanska centralbanken, Federal Reserve Bank, vägrade då gå in och rädda banken, vilken den gjort flera gånger tidigare genom att trycka mängder med pengar. Vanligtvis, när regeringar, bestämmer sig för att rädda banker, så är det skattebetalarnas pengar som används – också.

Tallystavar

En intressant berättelse är den om ”tallystavarna”. I England användes de som betalningsmedel. Kung Henrik I uppfann systemet som innebar att betalningar registrerades med en träbit som det hade gjorts en skåra i och sen delats på hälften. Den ena halvan behölls av staten och den andra av mottagaren. För att bekräfta betalningen, parade man ihop de två halvorna för att försäkra sig om att de passade ihop, på engelska ”tally” vilket betyder ”överensstämma”, ”klaffa”. Eftersom alla stavar delades på olika sätt så var ”metoden i stort sett idiotsäker mot förfalskning” berättar Brown. Tallysystemet har kallats den tidigaste formen av bokföring. Dessa tallystavar användes till allt möjligt, exempelvis att betala löner och för produkter. Idag finns det inte många stavar kvar, men det finns bilder på dem på webben.



Enligt legenden blev platsen för Wall Street vald på grund av att det fanns ett enormt stort kastanjetråd där, som skulle kunna tillgodose behovet av tallystavar för lång tid. (sid. 66)

En bank inför rätta i Minnesota år 1969

Brown berättar om en intressant rättegång där Jerome Daly, en advokat som representerade sig själv i rättegången, motsatte sig bankens utmätning av hans bostad eftersom han inte kunde betala ett inteckningslån på 14 000 dollar. Hans grundtanke var att banken *inte* hade rätt att återkräva pengar eftersom de inte hade lånat ut sina *egna* pengar. Bankens president mr Morgan, erkände att ”banken rutinmässigt skapade pengarna den lånade ut ’ur tomma intet’, och att detta var ett normalt förfarande inom bankväsendet”. ”Det låter som ett bedrägeri för mig”, menade domaren Martin Mahoney som sammanfattade med att säga:

”Kärande erkände att den, i samverkan med Federal Reserve Bank of Minneapolis, ... verkligen skapade hela penningbeloppet och krediten på 14,000 dollar i sin egen bokföring genom en bokföringspost. Att detta var vederlaget som användes för att stödja skuldebrevet daterad 8 maj 1964 och inteckningslånet från samma datum. Pengarna och krediten kom till först när de skapade dem. Mr Morgan erkände att ingen lag eller förordning i USA existerade som gav

honom rätt att göra detta. Ett lagligt vederlag måste finnas och läggas fram för att stödja skuldebrevet.”

Daly vann och fick behålla sitt hus. Konsekvenserna av denna rättegång kunde ha blivit enorma. Det skulle enligt Brown ha omkullkastat maktbalansen i världen. Domaren gick så långt att han hotade att åtala och avslöja banken. Han dog mindre än sex månader efter Daly-målet ”i en mystisk olyckshändelse som verkade involvera förgiftning” (sid. 27).

Morden

Enligt Ellen Brown så låg bankirerna bakom flera mord. Ett av flera exempel som hon tar upp är Abraham Lincoln. Jag citerar:

”Bismarck skrev 1876: ’Staten och nationen undkom de utländska finansierarnas komplotter. De förstod genast att USA skulle undkomma deras grepp. Man beslutade sig för att Lincoln skulle dö.’ Lincoln blev lönnmördad 1865.” (sid. 85)

Anledningen var att Lincoln beslutat att staten skulle skapa egna pengar, greenbacks, vilket ledde till att regeringen skulle kunna skaffa fram alla pengar den behövde vilket skulle innebära att

”... Den kommer att betala av sina skulder och vara utan skulder. ... Den kommer att bli välmående utan motstycke i historien ... All världens begåvningar och rikedomar kommer att bege sig till Nordamerika. Den regeringen måste krossas, annars kommer den att krossa varje monarki på planeten.”

Detta varnade en ledare i *The London Times* för år 1865. Europas bankirer ville fortsätta behandla USA som en kolonialmakt, en källa till råvaror och marknader.

Författaren nämner flera presidenter som råkat ut för samma öde, exempelvis John Kennedy, som var den siste presidenten som gav ut fritt cirkulerande United States-sedlar.

Vilka står bakom?

Vilka är ”rövarbaronerna”, ”storspindlarna”, som enligt Hodgson Brown och andra författare har en sådan ohygglig makt att de kan manipulera världen med sina ekonomiska drag? De namn som nämns om och om igen är världens mäktigaste bankirer, familjen JP Morgan, Rothschild-familjen, Rockefeller-familjen med flera. I många källor beskrivs många av dem som psykopatiska personligheter, utan medkänsla med människor eller världen. De är ”spelgalna”, ”spelberoende” personligheter vars enda intresse är att öka förmögenheter med hjälp av illegala medel. Det är en hierarki inom vilken man bara klättrar om man lojalt spelar spelen. De nämns med många olika namn i olika sammanhang. ”Eliten”, ”Illuminati”, ”Frimurare”. (Se sid. 108ff.)

Vad vill de?

Enligt Ellen Brown ligger extrem girighet och maktlystnad bakom agerandet. En rörelse som nämns mer och mer i kritikers uttalanden är skapandet av *New World Order*. Maktens män (för det är i huvudsak män) strävar efter att skapa ”en värld” som de kan styra över på alla fronter, både ekonomiskt, politiskt, psykologiskt och andligt. De förskönande argument som framförs är förförande och lockande eftersom de talar om trygghet, kontroll för människans bästa och liknande.

USA är medlem i WTO, World Trade Organization. WTO kräver att lagarna hos varje medlem överensstämmer med dess egna och har makten att tvinga fram lydighet genom att införa sanktioner. Brown menar att kritiker nu varnar amerikanerna för att de ”snart kan se internationella trupper på sina egna gator”. Den ’nya världsordningen’ (*New World Order*) NWO, som

”proklamerades i slutet av det kalla kriget förmodades vara en harmonisk global by utan restriktioner inom handel och med samverkande övervakning av narkotikahandel, terrorism och vapenkontroll. Men för de vaksamma är det vägen till en världsregering under ledning av transnationella bolag som förtrycker allmänheten genom militära medel och inskränker individuella friheter.” (sid. 258)

Ellen Brown menar att ”den vanlige amerikanen verkar vara målet för deras nästa övertagande...” (sid. 258).

Ett instrument är *centralisering* och *privatisering* av företag, organisationer och banker så att dessa blir större och större och större och därmed lättare att kontrollera, samt kan generera vinster. Lojala medarbetare, lydiga anställda, ”slavar”, är en förutsättning. De metoder de medvetet använder leder till *rädsla* och *oro*, oro för försämrad ekonomi och försämrade sociala förmåner, rädsla för att bli arbetslös, rädsla för att förlora anseende och status, rädsla för att något ska hända nära och kära eller en själv. Rädslan för att bli arbetslös gör att människor, både unga och äldre accepterar sämre villkor på arbetsmarknaden, både lön och arbetssituation.

Genom att skapa ”lågkonjunkturer” tvingar ”rövarbaronerna” både större och mindre företag till konkurs, och ökar därmed *medvetet* arbetslösheten för att förstärka rädslan för att bli arbetslös. Därmed tvingar man också fram en tystnadens kultur. Man vågar inte kritisera eller klaga. Med hjälp av konkurser kan ägandet av företag, fastigheter och rörelser övergå till banker eller gigantföretag och som de kan sen sälja till högre pris när ”högkonjunkturen” återvänder, vilket också manipuleras fram av dessa mäktiga bakgrundspersoner.

En annan strategi är en successiv nedmontering av välfärden, exempelvis omsorgen om barn och gamla, skola, försäkringssystem med mera, för att öka oron, osäkerheten och rädslan hos människor. En talande bild för svenska förhållanden som jag hittade på webben.



Myten som förmedlas är: ”Det finns inga pengar”. Trots att länder och regeringar skulle kunna ta över bankerna och penningkapandet själva och därmed skapa välfärd och ekonomisk trygghet för alla.

Så här formulerar Ellen Brown sig inledningsvis i boken:

”Trovärdiga bevis presenteras på en världsomspännande maktelit som har som intention att skaffa sig absolut kontroll över planeten och dess naturresurser, inklusive dess tjänliga

'mänskliga resurser' eller 'mänskliga kapital'. Livsnerven för denna maktelit är pengar, och dess vapen är rädsla. ... I privata händer, där den är nu, kan den användas till att förslava nationer och säkerställa ändlösa krig och trældom. Internationellt kan bankirerna och deras regeringskumpaner använda dessa bedrägliga ekonomiska verktyg för att försvaga och besegra motståndare utan att ett skott har avlossats." (sid. xix i förordet)

Lösningen

Ellen Hodgson Brown föreslår att staten ska ge ut pengarna, inte de privata bankerna. Så här skriver hon:

"Att flytta makten att skapa pengar till Kongressen kan befria framtida generationer från bördan av oavbrutna räntebetalningar till en elitklass av finansiella oligarker som inte har lånat ut något själva för att förtjäna dem. Bankspindeln som har landet fångat i sitt skuldnät skulle då kunna få huvudet avslaget, och den nationella suveräniteten återförs till folket självt".

Sverige

I förordet till den svenska upplagan menar Ellen Brown att *"Sverige utmärker sig genom att ha upprättat den första privata centralbanken, Riksbanken, vilket hjälpte till att lägga grundvalen för det globala centralbankssystemet"* (sid. xiii). Sveriges Riksbank grundades år 1668. Huruvida Riksbanken är privatägd eller statlig är en diskussion på olika forum på nätet. Sveriges Riksbank är enligt Wikipedia en "självständig riksbank" vilket innebär att ingen annan myndighet får lägga sig i Riksbankens beslut när det gäller penningpolitik. Detta är lagstadgat sedan den 1 januari 1999. Ellen Brown avslutar förordet med orden:

"Sverige tillhör inte den inre klubben. ... År 1975 ratificerades en ny grundlag som avskilde banken till en självständig organisation skild från regeringen. Emellertid kan den svenska centralbanken fortfarande vara alltför socialt ansvars-kännande för att bli insläppt i den inre cirkeln. Om Sveriges medborgare ska lyckas undvika att bli manipulerade till förmån för den inre klubben och till skada för folket, behöver de förstå hur trådarna i världens penningssystem blir manipulerade bakom kulisserna. Även om de följande sidorna tar itu med det ämnet utifrån ett amerikanskt perspektiv, är hela världen fångad i kampen mellan samma konkurrerande finansiella krafter som beskrivs här – det privata centralbankssystemet kontra det "allmänna välförhållandet". (sid. xvi)

Innebär det att det finns hopp för Sverige? Det är i det perspektivet jag ser fram emot att Per Lundgrens bok blir publicerad. Han har sitt huvudsakliga fokus på Sverige.

Avslutningsvis

Trots att det naturligtvis finns massor mer att berätta så måste jag stanna här. Exempelvis om alla de intressanta alternativa lösningar för nationella ekonomier som Ellen Brown berättar om, länder som vågat skapa sin egen valuta och därmed skapat välmående ekonomier och människor, men som ibland hotats av bankmaffian till lydnad. Ön Guernsey, som ligger utanför Englands kust utförde i tysthet ett framgångsrikt 200-årigt experiment med egen valuta. Andra länder som vågat har råkat ut för krig, ekonomiska bojkotter eller attacker mot valutan.

Kan jag rekommendera boken? Jag hoppas att det kommer mer lättlästa texter för denna är stor och ibland tungläst och för den icke initierade svår-förståelig – men min bror som är ekonom tycker att det är "en fantastisk bok". Men till och med jag som är ekonomisk och matematisk analfabet förstod mycket, nog mycket för att bli mycket arg och även det jag inte förstod var lärorikt, även om jag inte skulle kunna återberätta det.

För att få lite hjälp med förståelsen och insikten har jag parallellt dels läst en del av Per Lundgrens manus (som är mer lättläst och lättförståeligt, även om det verkligen är djupgående i sina analyser) samt dels den prisade ekonomijournalisten Andreas Cervenkas lilla bok *"Vad*

är pengar? – *Allt du velat veta om världsekonomin men inte vågat fråga om*” (172 lättlästa sidor).

Dessutom har jag tittat på mycket sevärda dokumentärer och filmer som jag verkligen kan rekommendera för förståelse av stämningar, attityder men även av fakta:

”*Novemberrevolutionen*” – en dokumentär av Dan Josefsson om ”Sveriges okända statskupp” år 1985. Novemberrevolutionen är det informella namnet på Riksbankens beslut att avreglera den svenska kreditmarknaden den 21 november 1985. Beslutet innebar bland annat att bankerna fick låna ut obegränsat med pengar utan att Sveriges riksbank lade hinder i vägen.

”*Pengar, Makt och Wall Street*”- Dokument utifrån (2012)

”*Lehman Brothers sista dagar*” – TV-drama från år 2009

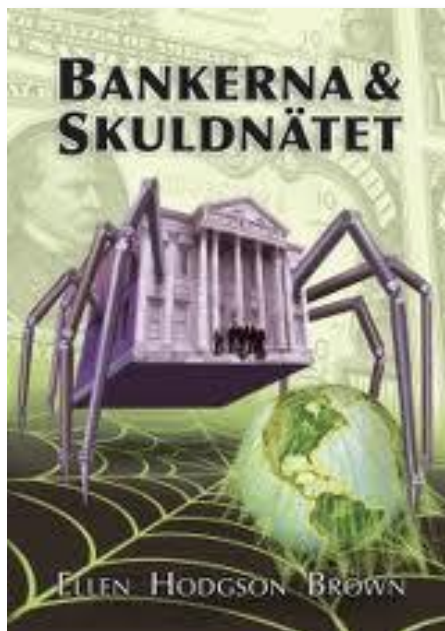
”*Inside Job*” – en dokumentärfilm från år 2010 om 2000-talets finanskriser

”*To big to fail*” – en film om den sanna historien bakom den ekonomiska krisen år 2008

”*Margin call*” – en film om ”ett riskfyllt dygn” under den globala finanskrisen år 2008

Samtliga filmer och dokumentärer rekommenderas mycket varmt. De hjälper till att inse att Ellen Hodgson Browns bok INTE bygger på konspirationsteorier eller fantasier, utan rena rama iskalla fakta.

Baptistpastorn *Lindsey Williams* menar sig ha kontakt med ”Eliten”, som berättar för honom vad de kommer att göra. Han har spelat in flera videor samt deltagit i många TV- och radioprogram där han ”tillåtits” att berätta, <http://www.lindseywilliams.net/>.



209 kr på Bokus

198 kr på Anarchos förlag som gett ut boken